

Enerji Güvenliği, Enerji Tarımı, Küresel Isınma Açısından Biyoyakıtlar Sempozyumu yapıldı...

SANAYİ BAKANI'NDAN ÖTV ve IMF ELEŞTİRİSİ

Türkiye gündeminde daha çok biyodizel kullanımı ve ÖTV tartışmalarıyla yer bulan biyoyakıtlar konusu, ilk kez düzenlenen bir sempozyumla ele alındı. Sempozyuma katılan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Maliye Bakanlığı ve kendi hükümetin uygulamasına ters düşerek, "Maliye Bakanlığı ile 1 senedir ÖTV konusunu tartışıyoruz. Belki maliye felsefesi olarak doğru, ama ileriye dönük olarak yanlış olduğunu burada itiraf etme durumundayım" dedi. Bakan Coşkun, özelleştirme kapsamındaki şeker pancarı fabrikalarında saf etanol üretimi yapabilmek için gerekli olan 1.5 milyar dolarlık yatırıma IMF'ye verilen sözler nedeniyle DPT, Hazine ve Maliye tarafından engel olunmasını da eleştirdi.

Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliği Derneği (ALBİYOBİR) tarafından düzenlenen "Enerji Güvenliği, Enerji Tarımı, Küresel Isınma Açısından Biyoyakıtlar; Biyodizel-Biyogaz-Biyoetanol" konulu sempozyum, 6 Nisan 2007 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

Biyodizel Tesisleri Atıl Hale Geldi

Toplantının açılışında konuşan TOBB Başkan Yardımcısı Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz, Avrupa'da motorin kullanılmasının yasaklanması gibi çeşitli uygulamalara dikkat çekerek, "Dünyada bu gelişmeler yaşanırken, milyarlarca dolar harcanarak 15 bin kişiye istih-

dam sağlayan biyodizel tesislerinin atıl hale gelmesi sonucu bu sektörden elde edeceği büyük bir gelirden ülkemiz mahrum kalmıştır" dedi. Bu kapsamda ÖTV sorununun çözülmesini isteyen Yavuz, ÖTV'nin yüksek tutulmasının var olan biyodizel tesislerini atıl duruma getirdiği gibi,

merdiven altı üretimin de artmasına neden olarak önemli vergi kaybına yol açtığını anlattı.

Türkiye'nin 17 milyon ton motorin ihtiyacı bulunduğunu, bunun da tamamına yakınının ithal edildiğini belirten Yavuz, şöyle konuştu:

Sempozyuma katılan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Maliye Bakanlığı ve kendi hükümetin uygulamasına ters düşerek, "Maliye Bakanlığı ile 1 senedir ÖTV konusunu tartışıyoruz. Belki maliye felsefesi olarak doğru, ama ileriye dönük olarak yanlış olduğunu burada itiraf etme durumundayım" dedi.

“Oysa biyodizel üretimin önemli hammaddesi olan kanola alternatif ürün olarak ektilerilebilir. İlk yıllarda 15 bin dönüm kanola ekilirken, bu rakam 1 milyon dönüme kadar ulaşmıştır. Kanola üretiminin teşvik edilmesi, AB’de yüzde 30'lara ulaşması hedeflenen biyodizel için önemli bir ihracat ürünü olabilecektir. AB’nin bu kadar üretim yapabilecek toprağı da yoktur.”

Harmanlama Oranı Yüzde 5’e Çıkarılsın

Yavuz, rafineri ve dağıtıcıların ellerindeki yakıtı tamamen yerli tarım ürünleri kullanarak üretim yapan biyodizel üreticilerinden temin edecekleri biyodizel akaryakıtı ile en az yüzde 2 oranında harmanlama düzenlenmesinin yüzde 5’e çıkarılmasını talep etti. Yasada biyodizel tanımı bulunmamasını eleştiren Yavuz, yasa ile EPDK uygulamalarının çeliştiğini söyledi.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Soner Aksoy, hiçbir enerji kaynağını dışlama gibi bir lüksün olmadığını ifade etti. Aksoy, Türkiye’nin büyük oranda dışa bağımlı olması nedeniyle alternatif

enerji kaynaklarının ön planda tutulması gerektiğini söyledi.

ALBİYOBİR Başkanı Tamer Afacan, İsveç’in otomobil ve motor fabrikalarına zorunlu biyoyakıt kullanım talimatı verdiğini, Brezilya’nın enerji ihtiyacının yüzde 80’ini biyoyakıttan karşılamayı başardığını anlattı. Afacan, Almanya’nın yüzde 40 olan kanolanın yağ oranını yüzde 48’e çıkarmayı başardığını, şimdi de biyogazdan doğalgaz üretilmesine yönelik çalışmalar yaptığını aktardı. Almanya’nın bu gelişimleri sağlamak için yenilenebilir enerji kaynaklarına öncelik tanıyan bir yasa çıkardığını kaydeden Afacan, “Haksız rekabet diye bir şey söz konusu değil. Yenilenebilir enerji kaynaklarına mutlaka öncelik sağlanması lazım” görüşünü savundu.

Tamer Afacan, Türkiye’nin de yenilenebilir enerji kaynakları ile ihtiyacını karşılayamaması durumunda AB yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini ve ekonomik kalkımda çok önemli fırsatlar kaçıracağını söyledi. Türkiye’nin 2020 yılında enerjide dışa bağımlılık oranının yüzde 70’e yükselme tehlikesi bulunduğunu ifade eden Afacan, yenilenebilir enerji kaynaklarının daha fazla kullanılmasının KOBİ’lerde yeni iş imkanları yaratacağını öne sürdü.

Biyoyakıtlar YEK’te Düzenlensin

ALBİYOBİR Başkanı, Türkiye’nin son yıllarda biyodizel ve biyoyakıtlar konusunda ciddi gelişmeler kaydettiğini belirterek, ancak kanuni düzenleme öncesinde hızlı ve yanlış gelişim nedeniyle sektörün mevcut Petrol Kanunu’na ilave olma zorunluluğunun ortaya çıktığını söyledi. Biyoyakıtların yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin yasa (YEK) içinde düzenlenmesinin daha uygun olacağını savunan Afacan, “Kendisini ifade etmeyen bir kanunun içinde biyoyakıtlar yer aldığıda gelişme sağlanamayacaktır” dedi. Afacan ayrıca Biyoyakıt Kurulu ve Biyoyakıtlar Sektör Meclisi oluşturulmasını, ulusal karbon piyasası oluşturularak, uluslararası karbon piyasasına girilmesini istedi.

Almanya’dan sonra Türkiye’nin 1.5 milyon ton kapasite ile ikinci sırada yer aldığını kaydeden Afacan, biyoetanolda kapasitenin Konya Şeker dahil olmak üzere 160 bin ton olduğunu, inşaatı devam eden yatırımlarla 240 bin ton kapasiteye ulaşacağını bildirdi. Biyogazda da çoğu çöp gazından elde edilenler olmak üzere 15 megavatlık kapasite bulunduğunu belirtti.

Standart dışı üretim ile biyoyakıtları bozan araçların piyasaya sürümünün önlenmesi gerektiğinin altını çizen Afacan, biyoyakıt üretmek adına 3 bin 500 adet aracın piyasaya sürüldüğünü söyledi. Afacan, saf biyodizel olarak satış yapıldığında ÖTV’den mutlaka muaf tutulması gerektiğini savunarak, tarımdaki akaryakıt desteğinin enerji bitkileri ve biyoyakıtlar üzerinden yapılmasını istedi. Ayrıca biyoyakıtların tarımda boyanarak ÖTV’siz kullanılmasını da talep eden Afacan, ÖTV nedeniyle sektörün önünün tamamen tıkanıldığını, Maliye’nin yeniden hesap yapması gerektiğini, ÖTV beklerken Gelir Vergisi ve Katma Değer Vergisi’nden de mahrum kaldığını anlattı.

Tamer Afacan, Türkiye'nin akaryakıt harcamasını 12 milyar dolarda sabit tutarak yaptıkları hesaplamaya göre, eğer ihtiyacın yüzde 20'si biyoyakıtlardan karşılanırsa 2.38 milyar dolar ödemenin tarıma gideceğini söyledi. Afacan, "Cumhuriyet'in 100. yılında 2023'de yerli kaynaklardan biyoyakıt üretme oranını yüzde 23'e getirmeyi hedef haline getirmek istiyoruz. Ulusal hedef haline getirilmesini istiyoruz. 80 yılda yerli petrolün payı ancak yüzde 10 yapılabilmişken, yüzde 23 yapılabilecektir" diye konuştu.

Sanayi Bakanı'ndan ÖTV İtirafı

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, savaşların artık şekil değiştirdiğini, birtakım göstermelik nedenler olsa da temel nedenin enerji olduğunu belirtirken, Uluslararası Enerji Ajansı tespitlerine göre her yıl 568 milyar dolar dünyada yatırım ihtiyacı olduğunu söyledi. Coşkun, hükümetin prensip olarak Kyoto Sözleşmesi'ne uyum açısından olumlu yaklaşıma sahip olduğunu açıklarken, "Tabii mesele tartışılmaktadır" dedi.

Biyoyakıt alanında üretimi daha kolay olduğu için biyodizelin gündeme geldiğini anlatan Coşkun, Maliye Bakanı ve hükümetin uygulamasına ters düşerek, biyodizel üzerinde ÖTV uygulamasının yanlış olduğunu söyledi. Coşkun, şöyle konuştu:

"Biyodizelde lisans ve benzer konular nedeniyle tüketiciler de şaşkınlık içerisinde. Standartları yayımladık. Hakikaten biz engelleri kaldırıp destek vereceğimiz yerde adeta ben kendimi frenlemiş hissediyorum. Maliye Bakanlığı ile 1 senedir ÖTV konusunu tartışıyoruz. Belki maliye felsefesi olarak doğru, ama ileriye dönük olarak yanlış olduğunu burada itiraf etme durumundayım. Hala ÖTV'den biyoyakıtı kayda almazsam kayba uğrarım diye düşünüyor. Oysa bunu sadece vergi geliri olarak düşünmemiz lazım. Geçmiş dönemde bu kadar

ABD ULUSLARARASI BİYOYAKIT PİYASASI ARAYIŞINDA

ABD'nin Ankara Büyükelçiliği Tarım Danışmanı Ralph Gifford, ABD'nin dünya çapında biyoenerji kullanımını küresel olarak desteklediğini, daha büyük biyoyakıt piyasası oluşturmak için iki taraflı, tek tek ülkelerle ve uluslararası kuruluşlar yoluyla çok taraflı anlaşmalara gitmek istediğini bildirdi. ABD'de 50 eyaletin hepsinde biyodizel kullanımını destekleyen, bazılarında zorunlu kılan mevzuat bulunduğunu, pek çok bölgede okul otobüslerinin biyodizelle kullanıldığını belirten Gifford, "Pek çok birey de otomobillerini dönüştürme yolundalar. Son 5 yılda neredeyse 1 milyar litreye yaklaşmak üzere biyodizel kullanımı" dedi. ABD'de biyoyakıt üretimine yönelik vergi teşviğinden de bahseden Gifford, şu öngörülerine yer verdi:

"ABD'de biyodizel üretimi artacak. Bu da soya fasülyesi ihracatımızı azaltacak. Bu da Dünya'da yenilebilir yağ fiyatlarını artıracak. Yüksek yenilebilir yağ fiyatları ABD tüketicileri üzerinde az etkide bulunurken, düşük gelirli ülkelerdeki bazı tüketiciler çok önemli şekilde etkilenebilir. Soya fasülyesi yağındaki talepler düşük gelirli ülkelerde tüketicilerin daha düşük fiyatlı başka yağlara kayması sonucunu doğurabilecek. Uzun vadeli etkilerine gelecek olursak, daha zor... Genel olarak ürün üretimi artacak Özellikle Brezilya ve Arjantin'de ekilen ürün miktarı artacak. Yeni yağ üretim tesisleri kurulacak. Bu fiyatların düşmesine de sebep olacak uzun vadede. Bu da belki hem yakıt hem de besin piyasalarındaki büyümeyi tatmin etmede kullanılacak. Yüksek üretim masrafları biyodizel üretimlerini sınırlandıracak. Bu noktada ABD yem ve yiyecek arzında çok önemli etkisinin olmasını beklemiyoruz."

ihmal edilmiş tarımımızı ayağa kaldırırken, yağlı tohumların ekimini de destekleyerek, kırsalda yaşayan 35 milyon insana aş ve iş bulma bakımından da önem kazanmaktadır. Ayçiçeği ve soyada hala Türkiye ithalat yapmaktadır. Yağ ülkesi yağ ithal ederse, pamuk ülkesi pamuk ithal ederse burada bir yanlışlık vardır. Kanola gibi biyoyakıtlara daha yakın olan ürünlerin hızla üretilmesi fevka-

lade önem taşımaktadır. Sanayi, Çevre, Tarım Bakanlığı bu kadar önem verirken, Maliye Bakanlığının önümüzden çekilmesi lazım. Hükümet üyesi olarak bunu itiraf etmek istiyorum. Sivil toplum kuruluşlarının bu konuya sahip çıkması lazım.”

Sanayi ve Ticaret Bakanı Coşkun, özelleştirme kapsamında olan şeker pancarı fabrikalarında yüzde 96 saflı-

ğında etil alkol imal edildiğini, bunun 1.5 milyar dolarlık yatırımla saf etanol olabileceğini belirterek, IMF'ye verilen sözlerden şöyle yakındı:

“İki şey karşımıza çıkıyor. Birincisi ÖTV. KİT'lere yatırım yapılmayacak diye fevkalade IMF'ye, uluslararası anlaşmalara imza koymuşuz. Bu imzaları şimdi yeniden tartışmamız gerekiyor. Pancardan etil alkol imal ediyoruz, sadece yüzde 4 daha suyu almak için 1-1.5 milyar dolar daha yatırım yaparsak saf etanol elde edecek, benzine katacağız, fabrikanın verimi artacak. DPT, Hazine, Maliye karşı çıktığı için izin vermediler. Büyük mücadele verdik. İhale bitti, bir tanesi için izin verdiler. Eskişehir Şeker Fabrikası imal eder hale getirilecek. Özelleştirin satın alan bunu yap-sın diyorlar. Özelleştirme tabii bir çok sorun arasında. Bunu sadece 3 milyar dolar tarıma katkı veya petrolde tasarruf olarak da düşünmeyelim, çok yönlü bir olay olarak ele almamız lazım. Yeşil enerjiye ihtiyacımız var.”

Alman Şirket Türkiye'nin Biyoyakıt Potansiyelini Hesaplamış

Almanya Başbakanı Yenilenebilir Enerji Kaynakları Danışmanı, Vorstand Schmack Biogas Şirketinin kurucusu Ulrich Schmack, Çin ve Hindistan'daki yüksek büyüme ile birlikte dünyada artan enerji ihtiyacına dikkat çekerek, doğalgaz konusunda yaşanan “enerji güvenliği” tartışmalarına değindi. İran ve Rusya'nın doğalgaz karteli oluşturması durumunda işlerinin daha da zorlaşacağını söyleyen Schmack, bu noktada biyogazın artan önemine dikkat çekti. Bir enerji enstitüsünün yaptığı araştırmaya göre 2020 yılına kadar Almanya doğalgaz tüketiminin yüzde 35'inin biyogaz ve sentetik doğalgaz ile karşılanacağını söyledi. Schmack, Türkiye ile ilgili yaptıkları şu hesaplamaları aktardı:

“Siz çok şanslısınız. Çok büyük bir ülkeye sahipsiniz. Sadece tarım alanı olarak saatte 200 teravat biyogaz üretme imkanına sahipsiniz. Ayrıca hayvansal atıklar sayesinde 30 teravatsaat üretim kapasitesiniz var. Toplamda yüzde 80-90 arası bir rakam çıkıyor. Doğalgaz ihtiyacı olarak kendi ülkenizde bunu üretebilirsiniz. Bu gazı ne şekilde ne zaman üreteceğinize kendiniz karar

vereceksiniz. Yurtdışından yapılacak alımlara bağımlı değilsiniz.

Bu biyoenerjinin en etkin hali nedir? Bunun kararını vermek gerekir. Rüzgar ya da güneşten çok farklıdır. Biyoenerjide sınırlandırıcı bir faktör söz konusu. Tarımsal alan. O yüzden hektar başına en yüksek hasatı verecek biyoenerji şekline yönelik bir karar alınması gerekiyor.”

Schmack, 1 kilo buğdaydan biyoetanol üretildiği zaman yakıt alanında kullanılabileceğini ve hayvansal yem endüstrisinde kullanılan ürünün ortaya çıkacağını, bunların da saatte toplam 1.8 kilovatlık bir değere ulaşacağını, ancak biyogaz üretilirse 2.9 kilovatsaatlık bir değer ortaya çıktığını kaydetti. Schmack, hektar başına biyodizelde 1200-1600 litre olarak bahsedilen üretim miktarının, biyogazda gaz şeklinde 10 bin litre, sıvı şeklinde 6 bin litreye çıktığını söyledi.

Schmack Biogas AG şirketinden Ludwig Dinkloh ise, Türkiye'nin enerji ihtiyacının yüzde 75'inin karşılamak için tarım alanlarının yüzde 20'sinin kullanılması yeterli olacağını söyledi.